

11.07.1964 tarihinde kabul edilmiş ve kapsamlı Sosyal Güvenlik ile ilgili yasanın İ.Ü. Hukuk Fakültesindeki ilk seçimlik dersinde yasanın anlatımını değerli hocalarım Prof. Dr. Rabi Koral ve Prof. Dr. Halit K. Elbir bana yaptırmışlardı. Bu Sosyal Sigortaların Hukuk fakültesindeki ilk anlatımı idi. O tarihlerden beri mevzuattaki değişimlerin demokrasiye eşitliğe aykırı olduğunu ve sistemin yanlış yapılandırma içinde yuvarlandığını görmek ve anlamak nihayetinde iflas ile yüzleşmesine varacak sonucu doğuracaktı. Ancak hiçbir BAKAN Sosyal Güvenliğin geleceğini göremedi. SONUCU SAYIN SELAMİ TÛTÛNCÛOĐLU durumu açık bir şekilde bilimsel olarak açıklamıştır. Kendisine şükranlarını sunuyorum. Web Sayfamda daha geniş kitlelerin bilgilenmesi için iznini alarak yayımlıyorum.

Selami TÛTÛNCÛOĐLU tarafından kaleme alınmış SOSYAL GÛVENLİK sistemimizdeki istikrarsızlığın ve demokrasiye aykırı yapılanmaların bilimsel bir şekilde yapılmış açıklamasını herkesin okuması ve bilgilenmesi için yayımlamak istedim. İyi okumalar.

Selami TÛTÛNCÛOĐLU kimdir kısa bir CV.

Kara Harp Akademisi ve Silahlı Kuvvetler Akademisi mezunu Kurmay Albay Selami Tütüncüođlu yüksek lisans ve doktora dersleri vermiş, İtalya, Belçika, K Irak ,Afganistan gibi ÷lkelerde on yılı aşkın hizmet vermiş, Brüksel'de Uluslararası Politika, Roma'da Uluslararası Güvenlik konularında yüksek lisans yapmıştır. Özel sektörde, metal ve sermaye piyasalarındaki birçok kuruluştta Genel Müdürlükler ve Yönetim Kurulu Başkanlıkları yapmıştır.TV kanallarında birçok yayında kuyumculuk sektörü temsilcisi olarak açıklamalar yapmıştır. Çeşitli makaleleri ve birçok mesleki ödülleri bulunmaktadır. Çeşitli sosyal dernek ve kulüplere üye olarak sosyal faaliyetlerini ve yazarlığını sürdürmektedir.

17 Mart 2024 Pazar sabahından hepinize günaydın sevgili dostlar,

Bugün sizlere ekonomimizin olumsuz gidişatı üzerinde büyük etkisi olan, ÷lkemizdeki sosyal güvenlik sisteminin ne derece kötüleştiğini ve bu durumun esasen iktidar tarafından siyasi bir tercih olarak uygulamaya konduğu konusunu verilerle açıklamaya çalışacağım.

İzninizle çarpıcı bir veriyle başlayayım. İhtiyaç olmadığı halde oy hesabıyla işe alınanların ÷lke ekonomisine zarar verdiğiinden hareketle, kamuda çalışanları azaltacağını vaat ederek iktidara gelen siyasetin, son 20 yılda kamuda çalışanların sayısını 2 kattan fazla artırdığını; 2003 yılında 2.187.000 olan kamu personeli sayısının, 2023 yılı sonunda 5.175.000 kişiye yükseldiğini gözlüyoruz. Elbette nüfus artışı nedeniyle kamu personeli sayısının artması doğal bir gelişmedir, ama 2003 yılında kamuda istihdam edilenlerin çalışan nüfusa oranı

% 9,2 iken, bu oran 2023 yılında % 16,1'e yükselmiştir. Yani geçmişte de başvurulmuş "siyasi nedenlerle kamuda iş vererek oy devşirme" olgusu değişmemiş, bu uygulama büyük oranda artmıştır. Hatta o kadar artmıştır ki, bugün ülkemizde çalışan nüfusun 1/6'sı devletten ücret almaktadır.

Öte yandan gelişmiş ülkelerde emeklilik yaşı artırılıp emeklilik şartları zorlaştırılırken, ülkemizde seçim öncesi dönemlerde yine oy toplama saikiyle çok ciddi hatalar yapılmış ve çalışanların genç yaşta emekli olması veya maaş hak etmesi imkanları artırılmıştır.

Elbette bu tercihin siyasi sonuçları alınmış ve iktidar 20 yılı aşkındır yetkisini başka bir partiye devretmemiştir. Ancak bu siyaseti sürdürerek ülke ekonomisinin önemli bir denge unsuru olan sosyal güvenlik sistemini içinden çıkılmaz hale dönüştürmüştür. Şöyle ki; 2022 yılında aktif sigortalıların (çalışan) sayısı 26.344.234 iken, son 1 yılda 986.212 azalarak, 2023 Aralık sonu itibarıyla 25.358.022 kişiye düşmüş bulunmaktadır. Emeklilikte yaşa takılanlar olarak tanımlanan EYT'lilerin sisteme dahil edilmesi ile ise pasif sigortalı olarak tanımlanan emeklilerin sayısı, son bir yıl içinde 2.097.236 kişi daha artarak, 2023 Aralık sonu itibarıyla 16.030.256'a yükselmiştir.

Basit bir hesaplama 16 milyon emekliye bağımlı olan kişilerin (yani çalışmayan eş, çocuk, dul, yetim ve maluller) sayısı ise 34.813.000'dir. Bu rakam ülke nüfusunun % 40'ndan fazlasına tekabül eder, yani ülke nüfusunun % 40'nından fazlasının ekonomiye önemli bir katkısı olmadığını ve sadece tüketici konumunda bulunduğunu söyleyebiliriz.

Bunun sonucunda Türkiye'de aktif sigortalılar (yani çalışanlar), SGK'ya her ay ödedikleri primleriyle, pasif sigortalıların (emeklilerin) maaşlarını ödeyebilecek durumdan çıkmıştır. Sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliği için dünyada kabul gören orana, aktif/pasif sigortalı oranı denmektedir. Bu oran, kaç aktif çalışanın, kaç pasif sigortalıyı finanse ettiğini gösterir. Gelişmiş dünya standardına (AB, OECD kriteri) göre bir sosyal sigorta kurumunun mali açıdan ayakta kalabilmesi için aktif/pasif sigortalı oranının en az 4 olması gerekiyor. Bu oran ülkemizde geçen yıl EYT'lilerin eklenmesiyle 1,6'ya kadar düşmüştür. Yani her 1,6 çalışan ödediği aylık primlerle, 1 emekliye maaş vermek durumuna gelinmiştir ve bu mali açıdan mümkün olmadığı için de SGK iflas etmiş, Hazine tarafından her ay milyarlarca para SGK'ya aktarılarak emeklilerin aylıkları ancak ödenebilmektedir. Örneğin açıklanan son verilere göre SADECE Şubat ayında SGK'ya geçen yılın aynı ayına göre % 84,8 artışla 25 milyar 33 milyon lira aktarılmıştır.

Özetle ülkemizin sosyal güvenlik sisteminin aktif pasif dengesi içler acısı durumdadır, çok ciddi bozuktur ve düzelmediği sürece de ülkede enflasyonun gelişmiş ülkeler düzeyine düşmesi mümkün değildir. Çünkü sistem bunu finanse edemediği için Hazine her ay emeklilerin maaşlarının ödenmesi için bütçede yeri olmayan çok ciddi miktarda ek kaynak ayırmak zorundadır. Ayrıca bu durum ülkemiz için gelecek tasarımı yapmayı da engellemektedir.

Emeklilerimizin çok düşük ücretlerle halihazır içler açısı hali ve sizlere zaman zaman yazdığım gelecekteki daha vahim durumların yaşanabileceği hususu, işte bu dengesizlikte gizlidir. Çünkü devlet bu kadar çok emekliye, her ay ayrılan yüksek miktartlı kaynağı, daha fazla artırmayı göze alamamaktadır, çünkü bu defa vergi gelirlerini artırmak zorunda kalacaktır. Öte yandan 25 milyon aktif sigortalı gözükenlerin, yaklaşık % 10'u (2,5 milyon) da primlerini düzensiz ödeyenlerden ya da hiç ödemeyenlerden oluşmaktadır, dolayısıyla SGK'nın bütçesi sürekli oynaklık göstererek açık artmaktadır.

Son rakamlara göre 16.030.256 milyon emekli, 5.175.000 çalışan kamu personeli olmak üzere toplan 21.205.256 kişi, devletten düzenli maaş almaktadırlar, yani bunlar devlete bağımlıdırlar, devletten ücret alamadıklarında hayatlarını sürdüremeyecek durumdadırlar. İlave olarak devletten maaş alan emeklilere bağımlı yaşayan ve çalışmayan 34 milyonu aşkın vatandaşı da dikkate almak zorundayız.

Durum böyle vahim bir hale dönüşünce ve gelinen bu iflas hususunda kendilerinin hiç bir kabahati olmayan emeklilerin büyük çoğunluğu, son dönemde yapılan düşük ücret zamları nedeniyle de çok kötü bir ekonomik yaşam sürdürmeye mahkum kalmışlardır. Hatta bazıları var ile yok arasında çok düşük ücret alarak yaşam mücadelesi vermekteler, ayrıca devlet hastanelerinde kalitesiz sağlık hizmetine mahkum kalmaktadırlar.

Sonuç olarak gelecekte emeklilik yaşının artırılması, emeklilik şartlarının zorlaştırılması veya kamu personelinin azaltılması gibi, bu olumsuz durumun düzelmesi için hiç bir planlama ufukta görünmediği için, bu insanların gelecekte geçinmeleri, hatta beslenmeleri güçleşmektedir. Netice de yoksulluk ve açlık sınırlarında yaşamaya mahkum edilen milyonlarca insan oluşmuş ve bu oran her geçen gün artmaktadır.

Ekonomi yönetimi sorunun radikal biçimde çözümü için çaba harcayacağı yerde, her ay Hazine'den SGK'ya aktarılan yüklü miktardaki parayı azaltmak

için, vatandaşın birikimlerine gözünü dikerek ek emeklilik gibi isimlerle fon yönetimi biçiminde yeni kaynaklar arayışında bazı geçici çözümlerin peşinde koşmaktadır.

Kamuda aktif çalışanların emeklilere göre durumlarının biraz daha iyi olmasına karşın, onlarında bir gün emekli olacakları ve daha yıllarca devam edeceği anlaşılan yüksek enflasyon nedeniyle ülkemizde emeği ile geçinmeye çalışan kesimin emeklilik yaşamlarının daha da kötü bir hale dönüşeceği aşikardır. Sonuçta büyüyen bir mağdurluğun yaşandığı geniş bir toplumsal kesim, devlete bağımlı bir yaşama mahkum kalmakta, iktidar da bu insanları sizlere daha önce teferruatlı olarak anlattığım “yoksul destek programları” na yönlendirerek “bağımlı oy deposu” haline dönüştürmektedir.

Öte yandan son yıllardaki ekonomik politikalar neticesinde yaratılan yüksek enflasyonla birlikte yürütülen “servet transferi” operasyonları ile, orta üstü kesimler orta düzeye, orta gelirli yerli yoksullaşmaya, yoksullar ise “destek programlarına” doğru hızla gerilemektedirler.

Tarım ve hayvancılıkla uğraşan ve kırsal kesimde yaşamını sürdüren insanların önceki yıllarda var olan toprağa bağlı avantajları da artık pek kalmamıştır. Çünkü Türkiye nüfusunun %93’ü Büyükşehir ve Belediye sınırları içinde yaşamaktadır ve bunların önemli bir bölümü kentlileşemeyen, kırsal kesimdeki yaşamını şehirlere taşıyan nüfustan, yani düşük gelir grubundan oluşmaktadır.

Düşük gelirleriyle ağır yaşam koşullarında mağdur bir şekilde hayatlarını idame ettirmeye çalışan emeklilere iktidar tarafından, çoğunlukla seçimler öncesinde, dostlar alışverişte görsün tarzında göstermelik ve hiç bir derde deva olmayan iane sayılabilecek 3000 TL’lik bayram ikramiyesi, bankaların maaş promosyonu gibi komik ödemeler tantanalı biçimde sürekli duyuru ve beyanatlarla yapılarak, onların bir miktar yatışmaları sağlanmaya çalışılmaktadır. Neticede sabit ücretlerle yaşamını sürdürmeye çalışan devlet-vatandaş ilişkisi sadaka düzeyine indirgenmekte ve mümkünse toplumun büyük kesimi “yoksul destek programlarına” yönlendirilerek vatandaş düşük maaşla devlete bağımlı kılınarak bir nevi kamulaştırılmaya çalışılmaktadır.

Gitgide otokratik bir yapıya kavuşan bir ülkede vatandaşın bu şekildeki maaş ilişkisi ile devlete bağlanması, vatandaşın iktidarın avucunda oyuncak olması demektir. Mağduriyet yaşayan, devletten aldıkları düşük maaşla ve yoksul destek programları vasıtasıyla ianelerle yaşamaya alıştırılan bu kesim, aile fertleri ile birlikte hesaplandığında büyük bir seçmen kitlesini oluşturmaktadır

ve alınan ekonomik tedbirlerden bu durumun, iktidar tarafından siyasi bir tercih olarak benimsendiği sonucunu ortaya koymaktadır. Hatta bunun bilinçli bir politika olduğunu ortaya koyan beyanatlar iktidar sözcülerince defalarca tekrarlanmış, “Eski Türkiye’de kendini devletin sahibi gören bir avuç seçkin azınlık dışında çoğumuz ötekileştirildik. Haksızlığa ve hukuksuzluğa maruz bırakıldık” şeklindeki ifadelerle, eğitim ve gelir seviyesi düşük kesimle, eğitimli ve nitelikli orta gelir düzeyi kesim karşı karşıya getirilerek kutuplaşma yoluyla orta gelir düzeyinin de yoksullaşması ve devlete bağımlı hale dönüştürülmesi sürdürülmektedir.

Öte yandan ülkemizde bu olumsuzluğu yaşayanların, buldukları durumdan rahatsızlık duydukları da meçhuldür, çünkü büyük çoğunluk sessizliğini muhafaza etmektedir. Düşük gelir grubunun mağduriyet yaşamasına rağmen, iktidarla olan ilişkilerinde hakim olan basit hedef ve çıkar ilişkisi ile yoksul destek programları bu durumu tersine çevirmekte, hatta memnuniyete dönüşmektedir. Bu grubun iktidarla kurulan çıkar bağımlılığının faydalarından istifadenin yanında, eğer iktidar el değiştirirse bu avantajlardan olma korkusunun da, oy verme refleksini önemli ölçüde etkileyen bir unsur olduğu da düşünölmektedir. Çünkü bu kesimin oylarının ciddi bir kısmı, uzun zamandır iktidar tarafından kontrol altında tutulmaktadır.

Son dönemdeki bilinçli ekonomik uygulamalarla ciddi gelir ve servet kaybına uğrayıp düşük gelir seviyesine gerileyen yada düşmesine ramak kalmış orta gelir seviyesi insanların büyük çoğunluğunun ise, ne yürütölen siyasetin farkında, ne de bu durumun daha da kötüleşeceğinin farkında olduğunu sanmıyorum, çünkü gördüğüm kadarıyla muhalif partiler kanalıyla durumun düzeleceği kanısındalar ve sadece sızlanıyorlar. Bu mağdur kesimlerde, neden bir sessizlik ve kabul edilmişlik var sorusunun yanıtı bu farkındalık düzeyinde gizlidir.

Devletle düşük gelirli fertler ve aileler arasında gelişen maaş ve yoksul destek programları ilişkisi, bu kesimlere belki güçlü bir ekonomik katkı yaratmıyor, ama vazgeçilmesi kolay olmayan bir yapışkanlık da sağlıyor. Orta gelir grubundan düşük gelir düzeyine düşen veya düşmeye az bir zaman kalmış insanların ise ne zaman durumun farkına varacağı ise hala belirsizliğini koruyor ve bu olumsuz durumun yaşanmasında muhalif partilerin zaafiyetinin yattığı da önemli bir gerçektir.

Hepinize iyi Pazarlar diliyorum,

Selami Tütüncüođlu